
VOORAF

Roger Roger :

187

Leraars en schoolboeken. De kibbelende minnaars ?

Roger Roger behandelt twee aspecten van schoolboeken : hun produktie en hun gebruik. Het luik over de produktie belicht zowel de commerciële als de creatieve partner, alsook het ontbreken van een kwaliteitsbewakende instantie. Het tweede luik vertrekt vanuit een reeks didactische bezwaren tegen schoolboeken bij het streven naar onderwijsvernieuwing. Hierop volgen een aantal tips voor het werken zonder schoolboek. Wie om één of andere reden toch opteert voor een schoolboek krijgt vingervijzingen voor een mogelijk zinnig gebruik ervan.

Chris Cuyves :

199

Vijf schoolboeken voor het vijfde jaar onder de loep.

Vijf recente totaalmethodes (van na 1981) voor het vijfde jaar secundair onderwijs werden door Chris Cuyves onderzocht op hun behandeling van schrijfvaardigheid. Uit recente vakdidactische publikaties destilleerde hij doelstellingen en mogelijke leerinhouden, didactische aanwijzingen, hints voor de evaluatie van schrijfprodukten en een pleidooi voor normaal-functionele schrijfopdrachten. Vanuit die visie bespreekt hij achtereenvolgens 'n *Beroep op taal, Communicatie, Taalprikkel, Tekstvaardig Nederlands en Verrijk je taal.*

Jos Van de Poel :

217

Schrijfvaardigheid in zeven schoolboeken voor het eerste jaar ASO/TSO.

In aansluiting op het artikel van Chris Cuyves en vanuit dezelfde visie op schrijfvaardigheid behandelt Jos Van de Poel zeven recente totaalmethodes (van na 1981) voor het eerste jaar secundair onderwijs. Hij bespreekt achtereenvolgens *Communicatie, Taalmozaïek, Taal naar maat, Lezerstraat, Taalcirkel, Slagvaardig Nederlands en Gedifferentieerd Nederlands.*

Jef Pepermans :

227

Schoolboeken Nederlands in het lager onderwijs. Een triest verhaal.

Jef Pepermans begint zijn verhaal met zijn persoonlijke bezwaren tegen de taalmethodes Nederlands voor het lager onderwijs die hij kent. Dat zet hem aan het denken over een 'nieuw' en beter schoolboek. Hij besluit met een oproep tot 'educatieve bewustwording en ongehoorzaamheid'.

De redactie stuurde een beperkte vragenlijst naar de auteurs van de schoolboekreeksen die door Chris Cuyves en Jos Van de Poel besproken werden. We peilden onder meer naar hun visie op schrijfvaardigheid.

Een stem uit het onderwijsveld mag niet ontbreken. Leerkrachten uit het secundair onderwijs werden geïnterviewd door UIA-studenten over hun ervaringen met het kiezen van en werken met een schoolboek. De redactie stelde een compilatie samen van frappante citaten. We peilden ook bij lagereschoolleerkrachten naar hun praktijkervaringen met schoolboeken. Na herhaalde pogingen vonden we uiteindelijk drie leerkrachten bereid hun mening op papier te zetten : een onderwijzeres die anoniem wenst te blijven over *Taal groeit*, Frie Timmermans over *Taal totaal Zuid* en Dirk Dieltjens over het werken zonder schoolboek (*Freinetmethode*).

Schoolboeken Beschrijven of beoordelen ?

Frans Daems stelde een 10-dimensioneel rooster op voor het beschrijven (en tot op zekere hoogte ook beoordelen) van schoolboeken. Hij paste het toe op een aantal veel gebruikte, of interessante nieuwe schoolboeken voor het lager onderwijs. De redactie vroeg Jos Van de Poel en Chris Cuyves het rooster toe te passen op de door hen behandelde schoolboeken voor het eerste en vijfde jaar secundair onderwijs.

Bibliografie

ERRATA

In het themanummer over 'Lezen' (VON 86/2) zijn nogal wat tikfouten geslopen. Sorry daarvoor. Willie van Peer verzocht ons de fouten uit zijn artikel (p. 84-99) te corrigeren omdat de tekst er onbegrijpelijk door dreigt te worden.

- p. 84, regel 17 : niet 'zowel', maar 'hoewel'
- p. 85, regel 22 : niet 'ratio', maar 'rato'
- p. 85, regel 6 van onderen : ouders van nu zijn veel ...
- p. 89, regel 16 : niet 'dan', maar 'aan ze'
- p. 89, regel 17 : en de vreugde ...
- p. 92, regel 9 : was dit het ...
- p. 92, regel 24 : leren lezen.
- p. 93, regel 12 : niet 'verheldert', maar 'verhindert'
- p. 94, regel 9 van onderen : niet 'gesignaliseerde', maar 'esignaleerde'